

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

KIRKEHISTORISKE SAMLINGER,

FJERDE RÆKKE,

UDGIVNE AF

SELSKABET FOR DANMARKS KIRKEHISTORIE

VED

HOLGER FR. RØRDAM,

DR. PHIL., SOGNEPRÆST.

FJERDE BIND.

KJØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS UNIV. BOGHANDLER G. E. C. GAD.

THIELES BOGTRYKKERI.

1895--97.

St. Peders Kirke i Slagelse.

Af J. Heilmann.

Klokker ved St. Peders Kirke.

Allerede tidlig havde Slagelse Kirker, og skjønt Byen først faar større Betydning, efterat Antvorskov Kloster er opført i Byens umiddelbare Nærhed, antages det dog, at Byen allerede før den Tid har haft mindst 2 Kirker, nemlig St. Peders Kirke og St. Mikkels Kirke. Af disse har St. Peders Kirke bevaret sit for en tidlig Opførelse særegne Murværk i Skibet og viser sig derved at være ældre end den nuværende St. Mikkels Kirke.

I sin oprindelige Skikkelse har den kun været en lille Kirke, selv om et oprindeligt mindre Chor har maattet give Plads for de nuværende Korsarme og Koret, der tilhører en senere Tid.

Skibets Længde er 26 Alen, indvendig Bredde $11\frac{1}{2}$ Alen, udvendig Bredde $14\frac{1}{2}$ Alen, altsaa Murtykkelsen $1\frac{1}{2}$ Alen. Dette Skib, som altsaa afgiver Beviset for Kirkens Ælde, er opført af kløvet Granit uden særlig Afpudsning; Murenes Indre er fyldt med større og mindre Rullesten. Mursten ere slet ikke benyttede. Paa den nordlige Kirke-mur sees endnu tydelig Indfatningen af de rundbuede Vinduer fra den ældste Tid. Buerne ere dannede af mindre, raa, kløvede Granitsten, men dog sammenføjede med Omhu og Ordenssans. Disse Vinduer, som have siddet meget

højt oppe, ere 1 Al. brede og 2 Al. lange. Endvidere maa bemærkes, at Kirken i sin første og oprindelige Tilstand har haft fladt Loft; Hvælvingerne ere fra en senere Tid.

Det vil heraf være klart, at St. Peders Kirke maa være opført i Rundbuestilens første Periode, altsaa i en Tidſalder, der ligger før 1160, eller med andre Ord senest i den første Halvdel af det 12te Aarhundrede; dog kan den meget godt være bleven opført langt tidligere, ned imod Aar 1100. Senere er Kirken bleven udvidet og er da gaaet over til at blive Korskirke; men denne Forandring er først sket i Spidsbuestilens Tid, hvad man har Bevis for i de to i Chorgavlen værende Vindueindfatninger, som vel nu ere tilmurede, men som ere de to eneste i Choret endnu eksisterende Vinduer fra Chorets første Opførelse.

Det er højst sandsynligt, at St. Peders Kirke har faaet sine Hvælvinger samtidig med Kirkens Omdannelse til Korskirke, idet alle Kirkens Hvælvinger ere af samme Form, saa at, da Choret og de samtidig opførte Korsarme fik Hvælvinger, blev det over Langskibet værende Bjelkeloft forandret til Hvælvinger af samme Form som Chorets og Korsarmenes. Tiden, da Tilbygningerne og Hvælvingerne bleve opførte, kan ikke nøje bestemmes, men efter deres Stil har det snarest været i det 14de Aarhundrede.

Kirkens nuværende Taarn er med Undtagelse af Spiret og nogle Udbedringer opført i Aaret 1664 af Bygmesteren Hans Spirhugger, som, efter at være kommen her ind i Landet fra Wien, levede dels i Slagelse og dels paa Antvorskov Slot, hvor han døde den 21de December 1683. Han blev begravet i det af ham opførte Taarn ved St. Peders Kirke, hvor hans Kiste endnu findes i Taarnets Grund. Paa Taarnets vestlige indvendige Væg findes hans Mindetavle, som lyder saaledes: »Ærlige og velagtede Mand, »nu salig Hans Spirhugger, født i Wien og død paa Antvorskov Slot d. 21de December 1683 i hans Alders 76 »Aar 7 Maaneder, herunder begravet, til hvis Almindelse »denne Sten med Slottets Bevilling og Arvingerne Samtykke

»er opsat i Stedet for den Sten, de vilde lade lægge paa »hans Grav«.

I Tiden fra 1660 til 1664 har Kirken ikke haft Taarn; thi omtrent ved Aaret 1660 styrtede det tidligere Taarn sammen, uden Tvivl foraarsaget ved Rystelser, fremkomne ved Klokkernes Ringning. En af Klokkerne blev da op-hængt i et Træskur paa Kirkegaarden, indtil samtlige Klokker igjen kunde ophænges i det nye af fornævnte Hans Spir-hugger opførte Taarn.

Af Kalkmalerier har Kirken kun haft meget faa. Ved Kirkens sidste Restauration fandt man paa Chorgavlen bag Alteret et Maleri, som forestiller Christi Korsfæstelse. I Midten ses Christus paa Korset; paa den ene Side af Korset findes Jomfru Marie, medens den anden er optaget af Apostelen Johannes. Foldekastet i Klædedragten er kun svagt fremstillet, ligesom der ogsaa savnes Udtryk i de forskjellige Ansigter. Dette Maleri er vel samtidigt med Chorets Opførelse.

Paa den sydlige Væg i den sydlige Korsarm fremkom ligeledes ved samme Restauration et Vægmaleri, som til-dels var ødelagt, før en tilfældig Meddelelse blev given om dets Tilværelse. Paa dette Maleri var blandt andet frem-stillet graa Heste med Ryttere i blaa Uniform. Det stammer formodentlig fra Krigen 1658—60, da der i Kirken blev begravet flere svenske Befalingsmænd.

Tidligere har Kirken ejet et meget værdifuldt Billed-skjærerarbejde, som nu desværre er forsvundet. Paa fire store Egetræsplanker var nemlig hele Christi Lidelses-historie udskaaret. De to Planker have været borte i flere Aar, og de to sidste ere forsvunden for ikke længe siden.

I Aaret 1682 havde St. Peders Kirke 4 Klokker, idet der i et Reglement for Begravelsesvæsenet i St. Peders Sogn samme Aar omtales dette Antal; men allerede i Begyndelsen af forrige Aarhundrede var der kun 3 Klokker, idet Mellemklokken mellem de to nuværende Klokker blev nedtaget, uden at det bestemt vides, hvad dens Skjæbne siden blev.

Af de tre saaledes tilbageværende Klokker fik den største, som vejede 2500 Pd., senere hen en Revne; og da Kirkens Formue ikke tillod, at der blev anskaffet en ny Klokke i Stedet for den revnede, blev den i Aaret 1815 udbudt til Salg i revnet Tilstand, men der skete intet Bud, hvorfor den blev taget ned og slaaet itu, hvorpaa den i Aaret 1819 blev solgt i Pundevise som gammelt Metal, idet man forment, at de to tilbageværende Klokker vare tilstrækkelige.

Flere af de gamle Ligsten i Kirken ere nu anbragte i Vaabenhuset, men Indskrifterne ere noget medtagne paa Grund af Slid, da Stenene henlaa i Gulvet. En af dem bærer Indskriften: *Hic jacet Nicholaus Brun de Hyllathorp, reqviescat in pace. Amen.* En anden bærer følgende Indskrift: *Albertus Skytta obiit Anno Domini M CCC XL VII. die annunciationis Mariæ.* Midten af Stenen har maaske været udfyldt med et Vaabenskjold, forsynet med Indskrift. Enkelte Ligsten ere henlagte paa Kirkegaarden ved Kirkens Døre, men ved Slid og Vejrets Paavirkning ere de tildels hensmuldrede, og Indskriften nu borte.

Et tarveligt udskaaet Træbillede, forestillende en katholsk Biskop, har indtil Kirkens sidste Restauration været opstillet i den sydlige Korsarm, men er nu hensat i Sakristiet. I den ene fremrakte Haand er der et Hul, hvorigjennem Bispestaven har gaaet. Billedet er antageligt fra Catholicismens sidste Tid.

Den Uskik at begrave Ligene i selve Kirken har i fuldeste Maal fundet Sted i St. Peders Kirke; thi fra 1648 til 1697 blev der i denne lille Kirke begravet 21 Lig, samt fra 1710 til 1712 atter begravet 8 Lig. — Undertiden stod Ligene paa Parade i Kirkens Sakristi eller Korsarme og udbredte da en saadan Stank, at den næsten ikke var til at udholde. — Det uhyggeligste Tilfælde i saa Henseende var med Liget af en Captain-Løitnant Pope, som henstod saa længe i Sakristiet, at man for Stank ikke kunde nærme sig Kirken. Det blev da endelig begravet i den nordlige Korsarm.

Kirkens nuværende Døbefont, som er udhugget af Kampesten og forsynet med Lillie-Figurer, skal være ført hertil fra Antvorskov Slotskirke, da denne blev nedreven. I den nuværende Præstegaards Have stod en Tid ved Vandposten en stor rund glat tilhugget Granitsten med en cirkelrind Fordybning. Om denne Sten har været Døbefont i St. Peders Kirke før den nu indsatte fra Antvorskov Slotskirke, kan ikke med Sikkerhed afgjøres, umuligt er det imidlertid ikke.

St. Peders Kirkes gamle Altertavle, som forestillede Nadverens Indstiftelse, blev ved den sidste Restauration nedtaget og henlagt i et Rum under Orgelet, hvor siden efter Maleriet er bleven aldeles ødelagt af Fugtighed og Svamp.

Kirkens »Vasa sacra« ere meget tunge og ualmindelig smukt forarbejdede: Kirken ejer 2 Sølvkander, Kalk, Disk og en Oblatæske af Sølv. Den største og smagfuldeste Sølvkande bærer følgende Indskrift: »Marcus Wohnsen, »Raadmand udi Slagelse og hans Hustru Mette Sophia »Rasmusdatter Wi tou hafuer forerred Denne Alterkande »til Sante Peders Kiercke udi Slagelse. Anno 1696.« Paa den modsatte Side af Kanden er indgraveret Nadverens Indstiftelse. Kanden vejer 88 Lod.

Den anden Kande, som er mindre, har følgende Indskrift: »Hans Jakobsen Abel, Forpagter paa Antvorskov »Slot, og hans Hustru Elisabeth Petersdaatter hafver af »christen Kjerlighed gifvet dette Lidet til St. Peders Kirkes »Alter i Slagelse Anno 1696.« — Denne Kande vejer 51 Lod. Ovenpaa Laaget er indgraveret: »Gud alene Æren«.

Sølvkalken bærer rundt om sit Fodstykke følgende Indskrift: »Anno 1694 ist dieser Kelch Gott zu Ehren von »Herren Obrist-Leutnant Andreas Buggenhagen zu Slagelse »Kierche in Zeeland verehret.«

Oblat-Æsken bærer Aarstallet 1687.

Selvfølgelig har Kirken i saa langt et Tidsrum maattet underkastes flere Hovedreparationer. I en Synsforretning,

som 1660 er optagen over Kirken, omtales dens brøstfældige Tilstand. Den vestlige Del, hvori Klokkerne hang, er styrtet sammen, og Kirken har nu kun en Brædegavl, saa at Sne og Regn nu trænge ind i Kirken. Der blev derfor opført et nyt Taarn fra Grunden af i Aaret 1664 af den før omtalte Hans Spirhugger.

Til Kirkens Istandsættelse blev der af Antvorskov Skovdistrikt udvist 40 store Egetræer, ligesom der ogsaa til samme Restauration blev udskrevet 4 Daler af hver Kirke i Sjællands Stift.

I Slutningen af forrige Aarhundrede gik det meget tilbage med St. Peders Kirkes Pengevæsen, og i Aaret 1815 var den gamle Kirkes Stilling bleven saa fortvilet, at der ikke var Penge til Bygningens Vedligeholdelse, og Laan kunde ikke faaes, da der ikke var Midler hverken til Renter eller Afdrag, ligesom Kirkens Betjente ej heller kunde faa deres Løn udbetalt. Kirken forfaldt derfor mere og mere, saa at det endog var forbundet med Fare at komme i den, hvorfor den tilsidst hver Søndag var tom. Endvidere var Taarnets Spir saa raadent, at man frygtede for en Sammenstyrting. Kirkens Inspektion fremkom derfor med et Forslag til Regeringen om helt at nedrive og nedlægge Kirken og forbinde St. Peders Sogn med St. Mikkel's Sogn, hvis Kirke var i en næsten ligesaa slet Forfatning som St. Peders. Man mente da, at Byen kunde faa een ordentlig Kirke, naar man sammenlagde begge Kirkers smaa Midler. Heldigvis var Cancelliet af en anden Mening, tilmed da der kort Tid før var indtraadt et Lyspunkt for St. Peders Kirke.

Tienden havde nemlig tidligere været bortforpagtet paa en meget uheldig Maade, for 244 Daler om Aaret. Da Forpagteren nu døde i Slutningen af 1815, blev Tienden bortforpagtet for 209 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt, hvorved Kirken vandt meget betydeligt. Der kunde nu med fuld Kraft tages fat paa dens Istandsættelse, der fuldendtes 1820, med Undtagelse af Spiret, som først 1871 blev igjen opført.

Uagtet Kirkens slette finansielle Stilling i Slutningen af forrige og i Begyndelsen af dette Aarhundrede blev den dog ikke skaanet for større Udgifter, særlig til afbrændte Præstegaarde og til den af de engelske Soldater i Aaret 1807 nedskudte Frue Kirke i Kjøbenhavn. Da denne Kirke igjen skulde opbygges, maatte Landets Kirker give Bidrag. Et Andragende fra St. Peders Kirkeinspektion om Fritagelse for denne Afgift blev nægtet. Kirkens Tiende var fra Aaret 1788, som tidligere omtalt, ansat til 244 Daler, og heraf skulde nu Kirken aarlig i 4 Aar svare $\frac{1}{24}$ til Frue Kirke. Da Tienden i 1815 blev forandret og svaret med 209 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt, blev Afgiften ogsaa forandret, idet der i 1813 var bleven bestemt, at hvor Tienden blev leveret i Korn, skulde der aarlig betales $\frac{1}{4}$ Skp. Byg af hver Tønde tiendepligtigt Hartkorn i 4 Aar.

Kirkens sidste og største Restauration blev foretaget i Aarene 1879—80, men den var da ogsaa i en Tilstand, hvor den højlig trængte til Istandsættelse. Ved denne Restauration fik Kirken indvendig et aldeles forandret Udseende ved de smukke og smagfulde matte Farver.

Kirkens smukkeste Prydelse er den af Jerndorff malede Altertavle, som i et større Midtparti forestiller Christus for Raadet, medens 2 mindre Sidepartier fremstille Begivenheder af Apostelen Peders Liv, nemlig Peders Fornægtelse og Peders Anger. Hele Maleriet er indfattet i en ægte forgyldt Ramme. — Senere er der indlagt Gas i Kirken, som derved har faaet 6 nye Gaskroner.

Om de i Tidernes Løb ved Kirken bestaaende Forhold give de gamle Kirkebøger ret interessante Oplysninger. Det har saaledes været en højst mærkelig Maade, hvorpaa Kirkens Funktionære have været lønnede for omtrent 200 Aar siden. Saaledes beretter Klokker Jens Davding, som i Aaret 1695 var ansat ved Kirken, at der var tillagt Klokkerembedet følgende Indtægter.

1) Til hver af de 3 store Højtider kunde indkomme

8 Sletdaler, men det synes at være sjældent, at Klokkeren har naaet saa stort et Højtidsoffer.

2) Til St. Hansdag skulde han have 2 Skilling af hvert Hus i Kjøbstadsognet, men denne Indtægt naaede aldrig sammenlagt til 1 Sletdaler.

3) Til Julen skulde Klokkeren have 1 Daler af Kjøbstadsognet, hvilken Daler skulde udredes af Bysognets Beboere i Forening.

4) Af Holmstrup By, St. Peders Landsogn, fik Klokkeren til samme Højtid af hver Gaard 2 Skpr. Byg, 1 Brød og 5 Skilling i Penge.

5) og 6). Af Hyllerup og Landsgrav, St. Peders Landsogn, havde han ligeledes til Jul 4 Skilling af hver Gaard og 2 Skilling af hvert Hus.

Med rolig Resignation bemærker Klokker Jens Davding, at man maa ikke stole for meget paa disse Penge-Indtægter, da mange glemme at betale dem.

7) Landsognet skulde til Paaske yde Klokkeren 350 Æg, men det var det værste, at han selv skulde indsamle dem, og Jens Davding bemærker ogsaa, at det var kun et mindre Antal, som han fik, da Omstændighederne ofte ikke tillod ham at faa dem indsamlede.

8) Af en Kirkebonde fik han 1 Pund Korn¹⁾ og 12 Skilling i Penge.

9) Til Klokkerbolig var der anvist ham et ganske lidet Hus paa 5 Fag, men disse Fag maa have været meget smaa, da Lejligheden kun bestod af 2 smaa Værelser; men Huset havde hverken Gaardsplads eller Have. Senere fik han yderligere 5 smaa Fag Hus til i en anden Ejendom, saa at han havde Beboelse paa 2 Steder. Som en stor Begunstigelse nævnes, at der var »1« Kakkellovn af Jern i Lejligheden; men Klokkeren beklager, at han ikke har Ildebrændsel til den.

¹⁾ Svarer til den nuværende Afgift, 1 Td. 5½ Skp. Rug og 2 Td. Byg.

Klokkerens Embedsdragt bestod paa den Tid af snevre sorte uldne Strømper, sorte Knæbenklæder, og en sort Klædestrøje med Bælte om Livet, samt om Halsen en hvid pibet eller glat broderet Krave. Over Skuldrene var heftet en kort sort Kappe og som Hovedbedækning anvendtes en liden sort Barret. Paa en i Kirken forefunden Tavle til Pengeindsamling fra Aaret 1688 er malet en Klokker i denne Dragt.

Det kan ikke være uden Betydning at kaste et Blik paa Forholdene, særlig Sædeligheds-Forholdene, i St. Peders Sogn i Krigsaarene 1658—60.

Byerne, som laa langs med Hovedvejen Korsør—Kjøbenhavn maatte efter den svenske Konge Carl Gustavs Landgang i Korsør føle Krigens Byrder og navnlig den hensynsløse Behandling af en fremmed og raa Indkvartering.

I Følge Kirkebøger og Skrivelser fra disse Aar viser det sig, at Antallet af uægte Fødsler i St. Peders Sogn udgjør i Aaret 1659 det forbavsende Antal af 44 pCt. af samtlige fødte Børn i Sognet, og til over Halvdelen af disse uægte Børn ere svenske Soldater udlagte som Barnefædre. I Aaret 1660 er Antallet af uægte Fødsler faldet til 33 pCt. af samtlige Fødsler; men Procent-Tallet vilde uden Tvivl være naaet lige saa højt op som i 1659, dersom Svenskerne vare forblevne hele Aaret i Slagelse, men i den første Halvdel af Aaret 1660 droge de sidste svenske Soldater bort. Vold mod værgeløse Kvinder er øvet i flere af fornævnte Tilfælde. At det ikke alene var menige svenske Soldater, som udviste en saa raa og brutal Opførsel, derom vidne ogsaa Kirkebøgerne, thi Ritmestre, Kaptainer og Kornetter ere medtagne som Kvindeskjændere. At en saadan Optræden fra Svenskernes Side naturligt har affødt et Had og bittert Fjendskab til dem, er saare naturligt, og Forholdet mellem Byens Borgere og de svenske Soldater har været alt andet end lysteligt. Drab og Mord vare derfor ikke sjældne. Blandt flere Tilfælde skal her fremdrages følgende. Den 28de April 1659 blev den svenske

Konges, Carl Gustavs Kusk, Bent Mogensen, skudt paa Bjergbygade i Slagelse. Den 26de Januar 1660 blev den svenske Fændrik Kristen Lauritsen af Oberst Bessers Regiment ihjelslaet uden for Peder Hansens Dør paa Bredegade af en af Byens Borgere, hvis Navn angives at være Peder Bager. Samme Fændrik var bondefødt i Thy og hørte sandsynlig til de Tropper, Danmark i den ulykkelige Roskildefred havde maattet overlade Sverig.

Den 11te Juli 1660 blev Rigsadmiral Wrangels Kvartermester, Hans Müller, skudt ihjel af Bonden Jakob Adrian.

Fra de svenske Soldaters Side blev der undertiden udøvet Mordgjerninger; det uhyggeligste af disse Mord skete paa Vandmandens Søn, Niels Jensen, af Antvorskov Kloster, som den 26de Juni 1659 paa en rædselsfuld Maade blev dræbt af svenske Soldater udenfor den nuværende Slotsport.

I Aaret 1659 døde der alene i det lille St. Peders Sogn 20 svenske Soldater, hvad der synes at tyde paa, at Byen har været belagt med en større Indkvartering.

Forinden Kirkens Historie afsluttes, kan det have Interesse at følge den lange Række af Præster, som have været ansatte ved St. Peders Kirke.

1) Hellig Anders nedlagde sin Præstegjerning ved Slutningen af det 12te Aarhundrede og døde 1205.

2) Johannes Ribe nævnes som Sognepræst 1432.

3) Mathis Mathisen blev Præst ved St. Peders Kirke i Aaret 1437. Han var en formuende Mand, som samme Aar, i hvilket han blev ansat, købte og fik Skjøde paa en Gaard i Holmstrup, hvilket Skjøde han overdrog St. Peders Præstekald til bestandig Ejendom.

4) Lave Ibsen nævnes 1459.

5) Peder Jensen blev kaldet til Sognepræst ved St. Peders Kirke 1490. Han mageskiftede en Del af St. Peders Kirkejord til Sognepræsten ved Frue Kirke i Slagelse, Anders Jensen.

6) Anders Hintze var den første Præst ved St. Peders Kirke efter Reformationen.

7) Jens Pedersen Lerche var Præst her omtrent 1560 og blev i Aaret 1574 tillige Provst. Han var en Mand, som især nøje paasaa St. Peders Præstekalds Indtægter og Rettigheder, og alle de gamle Dokumenter, som han i denne Henseende kunde bringe frem, lod han konfirmere af Kongen og thinglæse; saaledes udstedtes den 27de Juli 1574 en kongelig Bevilling for Jens Lerche paa en Gaard i Holmstrup, at han og de efterfølgende Præster ved St. Peders Kirke maatte erholde Landgildet af denne Gaard, som var den samme, der i sin Tid blev indkjøbt af Præsten Mathis Mathisen.

8) Jens Ibsen Vejle var Præst her 1592 og skal være død som Provst i Slagelse Herred.

9) Povl Theophilus var Præst her 1608 og døde 1619 (Ny kirkehist. Saml. V, 150. 659).

10) Magister Niels Strange eller Strangesen var tillige Herredsprovst. Han døde i Aaret 1627 og skildres som en meget fredsommelig og afholdt Mand.

11) Magister Anders Jensen var Sognepræst fra 1627 til 1654. Hans Kaldsbrev, som er udstedt af Sognepræsten til St. Mikkel's Kirke i Slagelse, Provsten Peder Mogensen, begynder saaledes: »Vi Sognemænd i St. Peders Sogn, »Kirkeværge Hans Jensen Riber, Kirkeværge Anders Skomager samt Borgerne i Slagelse Bendt Skomager og Rasmus »Nielsen, endvidere Ladefoged Jens Hansen i Holmstrup, »Anders Eggertsen i Hyllerup og Niels Pedersen i Landsgrav udvælge og kalde herved d. 1ste Juli 1627 hæderlige »og højlræde Magister Anders Jensen til at vorde og blive »vor kjære Sogneherre og Sjælesørger.« Sognets Beboere havde, som bekjendt, paa den Tid Ret til selv at udvælge deres Sognepræst.

12) Magister Casper Hammermüller var Præst ved St. Peders Kirke fra 1654 til 1682 og tillige Provst i Herredet. Han døde i en Alder af 70 Aar og blev begravet ved Siden

af Kirkens Alter. Hans Hustru var nær beslægtet med Griffenfeldt.

13) Jens Munch var først Capellan hos fornævnte Casper Hammermüller og overtog Embedet ved hans Død. Han var gift med Formandens Datter. Den 4de Marts 1684 blev han tillige ansat som Præst ved Hospitalet, og da Antvorskov Klosterkirke formedelst Brøstfældighed blev lukket, blev Antvorskov Distrikt i Følge Kongens Befaling 1684 henlagt til St. Peders Kirke.

14) Magister Mathias Cassel blev indsat som Præst 24de Juni 1693. Han var kun Præst ved St. Peders Kirke i 3 Aar og døde allerede i en Alder af 33 Aar, efterladende sig Enke og 2 smaa Børn. Hans Hustru var en Datter af Byfoged Eisenberg i Kjøbenhavn.

15) Magister Johan Bartscher blev ansat 1696, men blev allerede efter et Aars Forløb forflyttet til St. Mikkel's Kirke og senere udnævnt til Herredsprovst. Han var gift med Formandens Enke og døde 18de April 1744.

16) Peder Jacobsen Paulin var Præst ved St. Peders Kirke fra 1697 til 1707, da han forflyttedes i Ringsted.

17) Magister Foch Albertsen With blev Præst her 1707 og senere Provst, døde 1729. Hans Datter, Barbara With, blev gift med hans Eftermand,

18) Christian Ørsted, som var Sognepræst ved St. Peders Kirke fra 1730 til 1761. Hans yngste Søn var Søren Christian Ørsted, som igjen var Fader til de to bekjendte Brødre Ørsted. Præsten Christian Ørsted var en svagelig og ængstelig Mand; da han 1730 skulde prædike for Christian d. 6te paa Antvorskov Slot, maatte han have Hjælp af den djærve Capellan ved St. Mikkel's Kirke, Hans Kjep.

19) Rasmus Brun, som tidligere var Missionær i Grønland, var Sognepræst ved St. Peders Kirke fra 1761 til 1771.

20) Carl Lund blev 1771 befordret fra Kateketembedet ved Holmens Kirke i Kjøbenhavn til Sognepræst ved St. Peders Kirke. Han døde 1801.

21) Hans Bastholm var først Capellan ved St. Mikkel's Kirke og blev derfra i Aaret 1801 kaldet til Sognepræst ved St. Peders Kirke. Han nedlagde sit Embede 1846 til Fordel for sin sidste Capellan, Christian Henrik Benzon, som saaledes blev hans Eftermand. Bastholm indlagde sig stor Fortjeneste af Fattig- og Skolevæsenet i Slagelse. I en længere Aarrække var han Redakteur af »Vestsjællands Avis«, som senere fik Navn af »Sorø Amtstidende«. Han førte i sin Tid en heftig Strid med Sognepræsten P. A. Fenger i Slotsbjergby.

22) Christian Henrik Biering Benzon var Præst ved Kirken fra 1846 til 1853.

23) Christian Georg Mechlenburg Branner blev ansat i Embedet 1854. Kirkens sidste og største Restauration er bleven foretaget i hans Embedstid. Pastor Branner nedlagde sin Embedsvirksomhed 1884 og blev efterfulgt af

24) Johannes Clausen, som 1885 blev kaldet hertil fra Nørre Lyndelse paa Fyen og i Aaret 1895 befordret til Sognepræst i Vonsild og Dalby ved den sønderjyske Grænse.
